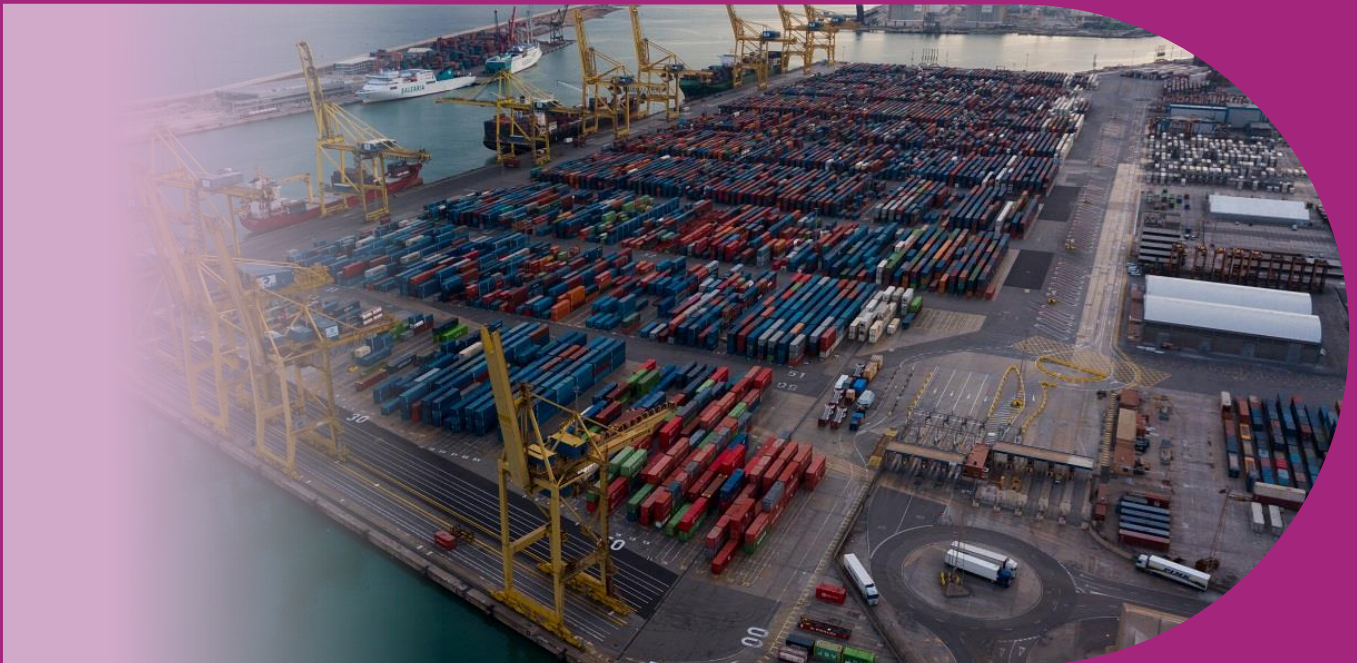

Impactes econòmics de l'acord UE-Mercosur a Catalunya

Anàlisi de riscos

Índex

Índex.....	2
Resum executiu.....	3
1. Introducció.....	6
2. El mercat del Mercosur.....	8
3. Implicacions per a Catalunya.....	9
3.1. Relacions comercials de Catalunya amb els països del Mercosur	9
3.2. Principals productes exportats al Mercosur.....	11
3.3. Principals productes importats del Mercosur.....	16
3.4. Evolució dels fluxos d'inversió i principals sectors d'inversió.....	20
3.5. Oportunitats i potencials afectacions per a les empreses catalanes	22

Resum executiu

- La Unió Europea i el Mercosur (el Brasil, l'Argentina, el Paraguai i l'Uruguai) han finalitzat un acord de lliure comerç que es negociava des del 1999. Aquest acord arriba en un context de proteccionisme creixent, que s'accentuarà amb l'arribada a la Casa Blanca de Donald Trump el pròxim 20 de gener de 2025, i contrarestarà l'expansió xinesa en les dues darreres dècades a l'Amèrica Llatina.
- L'acord abasta un mercat de més de 700 milions de persones i gairebé el 25% del PIB mundial. La UE és el segon soci comercial del Mercosur, després de la Xina i per davant dels Estats Units, mentre que el Mercosur és el desè soci comercial de la UE.
- L'acord permetrà l'eliminació del 91% dels aranzels als productes europeus, un estalvi de 4.000 milions d'euros per a les empreses europees. Els principals sectors beneficiats seran l'automoció, la maquinària, la química i la farmacèutica. També es liberalitzarà el comerç de serveis i les inversions. Alhora, la UE tindrà un accés més favorable a les matèries primeres crítiques abundants al Mercosur, com són el liti, el grafit o el manganès, claus per a les transicions digital i verda.
- Tanmateix, l'acord encara ha d'afrontar obstacles polítics abans de poder entrar en vigor. França, Polònia, Àustria i els Països Baixos són els principals detractors de l'acord a causa de l'augment de competència que hauran d'afrontar els productors agrícoles i ramaders, especialment d'aviram i de vedella. El posicionament d'Itàlia serà clau per a l'entrada en vigor o el bloqueig de l'acord.

El mercat del Mercosur

- Els països del Mercosur sumen un mercat de prop de 270 milions de persones, amb un PIB total de 6 bilions de dòlars. El Brasil és l'economia més gran (el 78,5% de la població i el 73,5% del PIB regional), seguit de l'Argentina (el 17,3% de la població i el 22,6% del PIB); el pes del Paraguai i l'Uruguai en el Mercosur és molt més baix (conjuntament representen al voltant del 4% de la població i del PIB regional).
- Els quatre països del Mercosur presenten perspectives de creixement positives. Destaca l'Argentina, on després de diversos anys de recessió, s'estima que el PIB creixi al voltant d'un 5% el 2025 i el 2026, al voltant d'un 4% en el cas del Paraguai, d'un 3% en el cas de l'Uruguai i d'un 2% en el cas del Brasil.

Implicacions per a Catalunya

- Catalunya presenta dèficit comercial amb els països del Mercosur. Exporta per valor de 1.340,3 milions d'euros (l'1,3% del total exportat per Catalunya) i importa per valor de 1.906,1 milions d'euros (l'1,7% del total importat per Catalunya). Les exportacions i importacions catalanes al Mercosur han augmentat un 59% des de la pandèmia.
- El conjunt dels quatre països del Mercosur serien el 15è soci comercial de Catalunya. El Brasil és el país més rellevant (18è soci comercial de Catalunya) i representa l'1,5% de les importacions i el 0,8% de les exportacions totals catalanes el 2023. Més lluny queda

l'Argentina (48è soci comercial), amb el 0,4% de les exportacions i el 0,2% de les importacions. L'Uruguai (79è soci comercial de Catalunya) i el Paraguai (89è) són pràcticament irrellevants en les exportacions i importacions catalanes.

- Catalunya lidera les exportacions d'Espanya al Mercosur amb el 27,3% del total exportat. Pel que fa a les importacions, Catalunya és la segona comunitat autònoma que més importa del Mercosur amb el 20,8% del total estatal, per darrere d'Andalusia.
- 1.448 empreses catalanes exporten de forma regular al Mercosur, el 35,4% del total d'empreses espanyoles que exporten al Mercosur. 764 empreses exporten al Brasil, 562 a l'Argentina, 373 a l'Uruguai i 150 al Paraguai.
- El sector químic és el principal sector exportador a la regió, seguit de la maquinària, els productes farmacèutics, els components d'automoció, el material elèctric i l'oli d'oliva.
- El Brasil és rellevant per a l'exportació de productes químics: el 30,6% del grafit artificial, el 15,7% dels fungicides i el 6,2% dels adobs exportats per Catalunya al món es destinen al Brasil; el país també és rellevant per l'exportació d'oli d'oliva (8,1%). A l'Argentina, Catalunya exporta sobretot components d'automoció i maquinària, però el mercat argentí no és rellevant per a l'exportació catalana d'aquests productes.
- Les importacions catalanes procedents del Mercosur es concentren en els productes agrícoles. El Brasil és l'origen de la major part de la importació catalana de faves i residus de soja, més del 40% dels melons, síndries i papaies, una tercera part del blat de moro i gairebé una cinquena part del cafè. La importació catalana de l'Argentina es concentra en els residus de soja, l'oli d'oliva i el biodièsel, i de l'Argentina prové gairebé el 40% del total de cacauets importats per Catalunya del món. Tot i que els valors són molt baixos, la totalitat de l'arròs (0,8 M €) i més de la meitat de la carn de boví importada per Catalunya del Mercosur (0,8 M€ d'1,5 M€) prové de l'Uruguai.
- La inversió estrangera directa rebuda a Catalunya dels països del Mercosur en el període 2019-2023 és molt baixa (29,2 milions d'euros) i representa tan sols el 0,2% del total de la IED rebuda per Catalunya en els darrers cinc anys. La inversió prové principalment del Brasil (58,6% del total).
- La IED catalana al Mercosur ha assolit els 775 milions d'euros en els darrers cinc anys, el 8,4% del total de la inversió catalana a l'estranger, tot i que es concentra en una inversió concreta de la indústria química al Brasil l'any 2019.
- Un total de 709 filials d'empreses catalanes, corresponents a 430 matrius, estan establertes al Mercosur; la major part es concentren al Brasil (459 filials de 325 matrius) i l'Argentina (190 filials de 126 matrius).
- L'acord de lliure comerç entre la UE i el Mercosur pot generar un augment de les exportacions espanyoles a la regió del 40%. Les principals oportunitats per a les empreses catalanes sorgirien dels productes que actualment tenen uns aranzels molt elevats, com són l'automoció, la maquinària, els productes químics, els productes farmacèutics o el vi i el cava.

- Per contra, l'acord facilitarà la importació de la UE de productes agrícoles procedents del Mercosur, cosa que pot perjudicar aquells productes agrícoles que Catalunya també exporta a la UE, com per exemple l'arròs o el vi. A més, la carn bovina i d'au o l'oli de soja procedent del Mercosur poden actuar com a producte substitutiu de la carn de porc i l'oli d'oliva català, i afectar les exportacions catalanes a la UE d'aquests productes.

1. Introducció

La Unió Europea i el Mercosur (el Brasil, l'Argentina, el Paraguai i l'Uruguai)¹ han finalitzat un acord de lliure comerç que es negociava des del 1999. Aquest acord arriba en un context de proteccionisme creixent, que s'accentuarà amb l'arribada a la Casa Blanca de Donald Trump el pròxim 20 de gener de 2025, i contrarestarà l'expansió xinesa en les dues darreres dècades a l'Amèrica Llatina.

L'acord abasta un mercat de més de 700 milions de persones i gairebé el 25% del PIB mundial. La UE és el segon soci comercial del Mercosur, després de la Xina i per davant dels Estats Units, mentre que el Mercosur és el desè soci comercial de la UE. Més enllà del component comercial de béns, l'acord també inclou els serveis, les inversions, els drets laborals, el compromís a l'adhesió de l'Acord de París o mesures per a la prevenció de la desforestació.

En matèria comercial, l'acord permetrà l'eliminació del 91% dels aranzels als productes europeus, una mesura que suposaria un estalvi de 4.000 milions d'euros per a les empreses europees. Per exemple, es reduiran o eliminaran els aranzels actuals del Mercosur als cotxes (35%) i components d'automoció (14-18%), la maquinària (14-20%), els productes químics (fins a un 18%), la roba (35%), els productes farmacèutics (fins a un 14%), el vi (27%) i vins escumosos (20-35%), la xocolata (20%) o el whisky i altres licors (20-35%). Europa tindrà un accés més favorable a les matèries primeres crítiques abundants als països del Mercosur, com ara el liti, el grafit o el manganès, que són clau per a les transicions digital i verda. L'acord també eliminarà altres barreres com normes i regulacions poc clares o procediments complicats.

Tanmateix, l'acord encara ha d'afrontar obstacles polítics abans de poder entrar en vigor. Primer, haurà de ser traduït a totes les llengües de la UE i els juristes hauran de revisar el text, un procés que pot durar mesos. Després, s'haurà d'aprovar al Consell de la UE per almenys 15 estats membres que representin el 65% de la població; quatre o més països que representin almenys el 35% de la població de la UE podrien frenar-ne l'adopció. També haurà de superar una votació per majoria simple al Parlament Europeu d'aquelles disposicions que li són competència exclusiva, principalment les relacionades amb la liberalització comercial. Les disposicions com els mecanismes de resolució de disputes o les inversions hauran de ser aprovades per tots els parlaments nacionals per entrar en vigor.²

És per això que la Comissió Europea molt probablement dividirà l'acord: un de caràcter comercial, que pot entrar en vigor tan bon punt sigui aprovat pel Consell de la UE, i l'altre de

---

¹ A aquests països se li podria sumar Bolívia, que està en les últimes fases del procés d'adhesió al Mercosur. Veneçuela també en forma part però la seva condició de país membre està suspesa des del 2016.

² Steinberg, F. (2024): [*What Are the Implications of the EU-Mercosur Free Trade Agreement?*](#). CSIS.

diàleg polític i cooperació, que haurà de passar per l'aprovació dels parlaments nacionals i previsiblement tardí més a entrar en vigor.

França, Polònia, Àustria i els Països Baixos són els principals detractors de l'acord a causa de l'augment de competència que hauran d'afrontar els productors agrícoles i ramaders, especialment d'aviram i vedella. Aquests països representen al voltant del 30% de la població europea i necessitarien més socis per bloquejar l'acord. La clau la té Itàlia: Giorgia Meloni no està del tot convençuda d'aprovar l'acord, però el podria ratificar si obté certes garanties de Von der Leyen que es tutelaran els interessos dels agricultors italians. En canvi, Espanya i Alemanya en són els principals partidaris.

Cal recordar que el 2019 ja es va arribar a un acord entre la UE i el Mercosur, però el procés de ratificació no va avançar per les reticències de França, Irlanda, Àustria i els Països Baixos en temes de sostenibilitat i compromisos mediambientals del Mercosur (especialment del Brasil, on governava en aquells moments Jair Bolsonaro).

2. El mercat del Mercosur

Els quatre països que actualment formen el Mercosur i que han signat l'acord amb la UE (el Brasil, l'Argentina, el Paraguai i l'Uruguai) sumen un mercat de 269,5 milions de persones, amb un PIB total de 6 bilions de dòlars (en PPA) l'any 2023. El Brasil és, amb diferència, el país més gran, amb el 78,5% de la població i el 73,5% del PIB global del Mercosur, seguit de l'Argentina amb el 17,3% de la població i el 22,6% del PIB. El pes del Paraguai i l'Uruguai en el Mercosur és molt més baix (ambdós països conjuntament representen al voltant del 4% de la població i del PIB regional).

TAULA 1. POBLACIÓ (EN MILIONS) I PIB (EN MILIONS DE DÒLARS PPA) DELS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2023.

	Població (milions de persones)		PIB (M\$ PPA)	
	Valor	% s/total	Valor	% s/total
Brasil	211,7	78,5%	4.456.611	73,5%
Argentina	46,7	17,3%	1.369.902	22,6%
Paraguai	7,6	2,8%	119.888	2,0%
Uruguai	3,6	1,3%	116.640	1,9%
TOTAL MERCOSUR	269,5	100%	6.063.041	100%

Font: ACCIÓ a partir de WEO FMI Octubre 2024.

La demanda exterior (importacions) dels quatre països del Mercosur ascendeix a un total de 343 milers de milions de dòlars el 2023. El Brasil és el país del Mercosur que més importa, amb 241 milers de milions de dòlars (el 70,2% del total importat pel bloc), seguit de l'Argentina (74 milers de milions de dòlars i el 21,5% del total). La importació del Paraguai (16 milers de milions de dòlars) i de l'Uruguai (12,4 milers de milions de dòlars) és molt menor.

TAULA 2. IMPORTACIONS MUNDIALS (EN M\$) DELS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2023.

	Importacions (milions de dòlars)	
	Valor	% s/total
Brasil	240.793	70,2%
Argentina	73.714	21,5%
Paraguai	16.134	4,7%
Uruguai	12.486	3,6%
TOTAL MERCOSUR	343.127	100%

Font: ACCIÓ a partir de ITC-Trademap.

Els quatre països del Mercosur presenten perspectives de creixement positives per als anys 2025 i 2026. L'Argentina es preveu que caigui un 3,5% el 2024, però tenint en compte les reformes de Milei les previsions apunten a un creixement al voltant del 5% per al 2025 i 2026. La resta de països presenten previsions de creixement inferiors; al voltant del 4% en el cas del Paraguai, del 3% en el cas de l'Uruguai i del 2% en el cas del Brasil per als anys 2025 i 2026.

TAULA 3. PREVISIONS DE CREIXEMENT DEL PIB DELS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2024-2025-2026.

Previsions de creixement del PIB			
	2024	2025	2026
Brasil	3,0%	2,2%	2,3%
Argentina	-3,5%	5,0%	4,7%
Paraguai	3,8%	3,8%	3,5%
Uruguai	3,2%	3,0%	2,6%

Font: ACCIÓ a partir de WEO FMI Octubre 2024.

3. Implicacions per a Catalunya

3.1. Relacions comercials de Catalunya amb els països del Mercosur

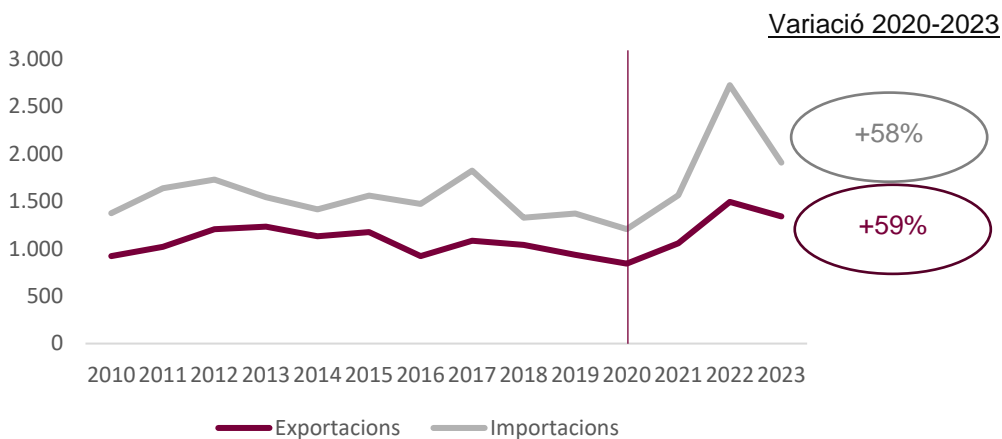
Catalunya presenta dèficit comercial amb els països del Mercosur (-566 milions d'euros el 2023). En concret, exporta per valor de 1.340,3 milions d'euros el 2023 (l'1,3% del total exportat per Catalunya) i importa per valor de 1.906,1 milions d'euros el 2023 (l'1,7% del total importat per Catalunya).

Catalunya lidera les exportacions d'Espanya al Mercosur amb el 27,3% de les exportacions el 2023, més que el doble que la Comunitat de Madrid, que ocupa la segona posició amb 632 milions d'euros (el 12,9% del total estatal). De fet, Catalunya lidera les exportacions al Brasil (24,9% del total estatal), a l'Argentina (31,5%), a l'Uruguai (27,3%) i, en especial, al Paraguai (48,3%). Pel que fa a les importacions, Catalunya és la segona comunitat autònoma que més importa del Mercosur amb el 20,8% del total estatal, per darrere d'Andalusia, amb el 23,3%. Catalunya lidera les importacions estatals procedents de l'Uruguai i el Paraguai, però és la segona comunitat autònoma quant a les importacions procedents del Brasil i la quarta quant a les de l'Argentina.

Les dades de comerç de Catalunya amb el Mercosur mostren un impuls important tant de les exportacions com de les importacions després de la pandèmia. Tot i el descens de 2023, les

exportacions catalanes al conjunt dels quatre països que formen el Mercosur han augmentat un 59% en el període 2020-2023, mentre que les importacions han pujat un 58% (vegeu figura 1). En el període gener-setembre de 2024 (últimes dades disponibles), les relacions comercials catalanes amb el Mercosur creixen: les exportacions pugen un 1,2% interanual i les importacions un 5,3%.

FIGURA 1. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE CATALUNYA AMB ELS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2010-2023. (XIFRES EN MILIONS D'EUROS)

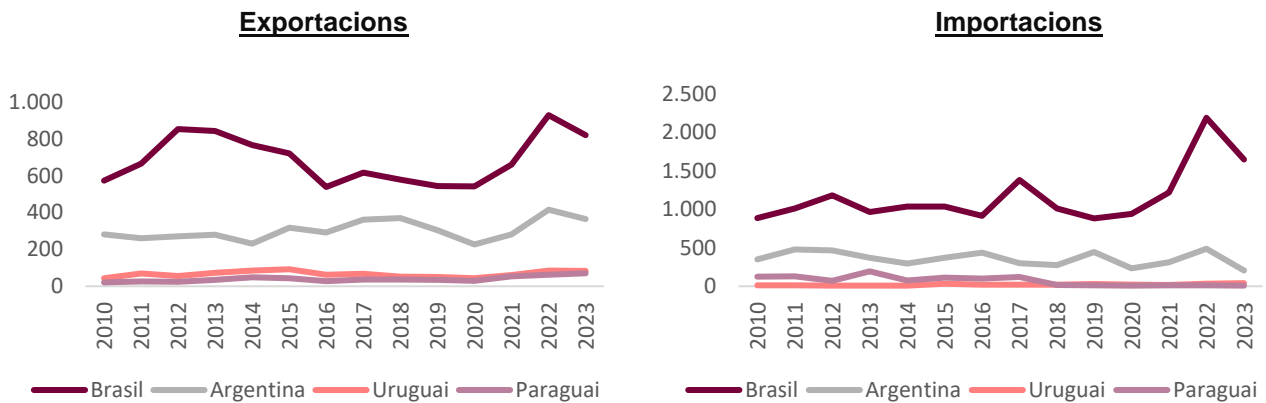

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

Els quatre països del Mercosur en el seu conjunt serien el 15è soci comercial de Catalunya el 2023. Destaca el Brasil, 18è soci comercial de Catalunya; es tracta d'un país més rellevant per a les importacions catalanes (1,5% de les importacions totals catalanes el 2023) que no pas per a les exportacions (0,8% de les exportacions totals). Tant les exportacions com les importacions catalanes al Brasil han crescut amb força el 2021 i el 2022 i després han baixat el 2023. El 2024 tornen a créixer, ja que en el període gener-setembre, les exportacions acumulen un creixement del 5,7% i les importacions del 10%.

Més lluny queda l'Argentina (48è soci comercial), que representa el 0,4% de les exportacions catalanes i el 0,2% de les importacions. Les exportacions i les importacions catalanes a l'Argentina han tingut una evolució plana els darrers deu anys. A la caiguda de 2023 se li afegeix el descens en el període gener-setembre de 2024 (-15,6% les exportacions i -32,8% les importacions). L'Uruguai (79è soci comercial de Catalunya) i el Paraguai (89è) són pràcticament irrellevants en les exportacions i importacions catalanes.

FIGURA 2. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS CATALANES ALS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2010-2023 (EN MILIONS D'EUROS)

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom

Un total de 1.448 empreses catalanes exporten de forma regular al Mercosur. Aquestes representen el 35,4% del total d'empreses exportadores espanyoles al Mercosur (4.091 el 2023). De les 1.448 empreses exportadores catalanes al Mercosur, 764 empreses exporten al Brasil, 562 a l'Argentina, 373 a l'Uruguai i 150 al Paraguai el 2023.

3.2. Principals productes exportats al Mercosur

Les exportacions catalanes a aquesta regió estan concentrades en 20 productes, que representen gairebé el 90% del total exportat a aquests països. El sector químic és el principal exportador a la regió, amb productes com la perfumeria i cosmètica, que representa el 12,4% del total exportat a aquesta regió amb 166 milions d'euros, els plàstics (8,8%), els fungicides (8,2% del total), els productes químics orgànics (5,7%) i, en grau més baix, els adobs (1,9%) i el grafit artificial (1,3%). Altres productes rellevants són la maquinària, amb 156,7 milions d'euros (11,7% del total), on destaquen les rentadores, aixetes i vàlvules i màquines mecàniques, els productes farmacèutics (7,4%), els components d'automoció (6,0%), el material elèctric (5,3%) o l'oli d'oliva (3,7%).

La regió del Mercosur és especialment rellevant per a l'exportació total d'algun d'aquests productes. Sobresurten productes químics com el grafit artificial, del qual el 30,6% del total exportat per Catalunya al món es destina al Mercosur, els fungicides (16,1%) i els adobs (7%). L'àrea del Mercosur també és rellevant per a l'exportació catalana d'oli d'oliva (el 8,2% del total exportat es dirigeix a aquests països) i de peces per a aparells elèctrics (7%).

TAULA 4. TOP-20 DE PRODUCTES EXPORTATS PER CATALUNYA ALS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat al Mercosur	Pes s/total exportat d'aquests productes al món
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	166,3	12,4%	4,2%
3303 PERFUMS I AIGÜES DE TOCADOR	122,2	9,1%	5,3%
84 MAQUINÀRIA	156,7	11,7%	2,5%
8422 RENTADORES	22,3	1,7%	4,1%
8481 AIXETES I VÀLVULES	15,9	1,2%	3,0%
8479 MÀQUINES MECÀNIQUES AMB FUNCIO PRÒPIA	13,1	1,0%	3,5%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	154,5	11,5%	5,1%
3808 FUNGICIDES	109,5	8,2%	16,1%
3801 GRAFIT ARTIFICIAL	17,2	1,3%	30,6%
39 PLÀSTICS	117,6	8,8%	1,9%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	99,4	7,4%	1,2%
87 VEHICLES	86,1	6,4%	0,5%
8708 COMPONENTS D'AUTOMOCIÓ	80,6	6,0%	2,4%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	76,4	5,7%	1,5%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	70,4	5,3%	1,2%
8538 PECES PER A APARELLS ELÈCTRICS	31,0	2,3%	7,0%
15 GREIXOS ANIMALS I VEGETALS	53,0	4,0%	3,4%
1509 OLI D'OLIVA	49,8	3,7%	8,2%
32 MATÈRIES COLORANTS	31,9	2,4%	2,5%
27 COMBUSTIBLES	31,4	2,3%	0,8%
48 PAPER I CARTRÓ	25,7	1,9%	1,6%
31 ADOBS	25,6	1,9%	7,0%
08 FRUITA	17,6	1,3%	1,5%
34 SABONS, LUBRICANTS I CERES	17,1	1,3%	1,7%
49 LLIBRES I PUBLICACIONS	16,3	1,2%	5,0%
22 BEGUDES	16,3	1,2%	1,3%
90 APARELLS DE MESURA O MÈDICS	15,6	1,2%	1,1%
73 MANUFACTURES DE FERRO O ACER	14,4	1,1%	0,9%
02 CARN	10,7	0,8%	0,2%
Resta	137,3	10,2%	< 0,1%
TOTAL EXPORTAT AL MERCOSUR	1.340,3	100%	1,3%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

Els productes amb més pes de les exportacions de Catalunya —perfumeria i cosmètica, altres productes químics, materials plàstics, maquinària, productes farmacèutics i vehicles— també són rellevants als quatre països del Mercosur individualment (el Brasil, l'Argentina, l'Uruguai i

el Paraguai), sobretot perfumeria i cosmètica, que se situa entre els tres productes més exportats als quatre països.

El Brasil, l'economia més gran de la regió, representa la major part de les exportacions de la majoria dels productes que Catalunya exporta al Mercosur. En concret, absorbeix la pràctica totalitat de les exportacions catalanes a la regió de productes com els fungicides, els adobs, el grafit artificial i l'oli d'oliva (vegeu taula 5).

A la segona major economia del Mercosur, l'Argentina, s'hi exporten sobretot components d'automoció i maquinària, que sumen un 35% de l'exportació total al país. Tanmateix, no és un mercat rellevant per a aquests productes: els components d'automoció tan sols representen el 2% de les exportacions totals catalanes d'aquests productes, i la maquinària tan sols un 1% (vegeu taula 6).

Les exportacions catalanes a l'Uruguai i el Paraguai són poc rellevants, i no són mercats transcendents per a l'exportació catalana de cap producte.

TAULA 5. TOP-20 DE PRODUCTES EXPORTATS PER CATALUNYA AL BRASIL. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat al Brasil	Pes s/total exportat d'aquests productes al món
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	139,9	17,1%	4,6%
3808 FUNGICIDES	106,8	13,0%	15,7%
3801 GRAFIT ARTIFICIAL	17,2	2,1%	30,6%
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	80,9	9,9%	2,1%
3303 PERFUMS I AIGÜES DE TOCADOR	58,5	7,1%	2,6%
39 PLÀSTICS	80,2	9,8%	1,3%
84 MAQUINÀRIA	77,8	9,5%	1,2%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	68,1	8,3%	0,8%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	54,0	6,6%	1,1%
15 GREIXOS ANIMALS I VEGETALS	51,8	6,3%	3,3%
1509 OLI D'OLIVA	49,3	6,0%	8,1%
27 COMBUSTIBLES	30,8	3,8%	0,7%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	30,7	3,7%	0,5%
32 MATÈRIES COLORANTS	24,5	3,0%	1,9%
31 ADOBS	22,7	2,8%	6,2%
87 VEHICLES	14,0	1,7%	0,1%
34 SABONS, LUBRICANTS I CERES	11,0	1,3%	1,1%
48 PAPER I CARTRÓ	10,3	1,3%	0,7%
22 BEGUDES	10,2	1,2%	0,8%
2204 VINS I CAVES	9,8	1,2%	1,6%
73 FERRO I ACER	8,5	1,0%	0,5%
90 APARELLS DE MESURA O MÈDICS	7,7	0,9%	0,5%

76 ALUMINI	6,4	0,8%	0,7%
35 MATÈRIES ALBUMINOIDES	6,2	0,8%	2,7%
28 PRODUCTES QUÍMICS INORGÀNICS	5,0	0,6%	1,6%
Resta	181,3	22,1%	< 0,1%
TOTAL EXPORTAT AL BRASIL	819,8	100%	0,8%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

TAULA 6. TOP-20 DE PRODUCTES EXPORTATS PER CATALUNYA A L'ARGENTINA. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat a l'Argentina	Pes s/total exportat d'aquests productes al món
87 VEHICLES	69,8	19,1%	0,4%
8708 COMPONENTS D'AUTOMOCIÓ	66,6	18,2%	2,0%
84 MAQUINÀRIA	62,3	17,0%	1,0%
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	35,6	9,7%	0,9%
39 PLÀSTICS	31,9	8,7%	0,5%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	26,2	7,2%	0,4%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	24,3	6,6%	0,3%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	18,2	5,0%	0,4%
49 LLIBRES I PUBLICACIONS	12,0	3,3%	3,7%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	10,7	2,9%	0,4%
3824 PREPARACIONS AGLUTINANTS	4,6	1,3%	1,1%
48 PAPER I CARTRÓ	10,6	2,9%	0,7%
90 APARELLS DE MESURA O MÈDICS	6,1	1,7%	0,4%
32 MATÈRIES COLORANTS	5,7	1,6%	0,4%
34 SABONS, LUBRICANTS I CERES	4,9	1,3%	0,5%
40 CAUTXÚ	4,7	1,3%	1,0%
45 SURO	3,8	1,0%	2,7%
73 FERRO I ACER	2,9	0,8%	0,2%
55 FIBRES SINTÈTIQUES I ARTIFICIALS	2,9	0,8%	1,2%
18 CACAU	2,6	0,7%	0,6%
31 ADOBS	2,2	0,6%	0,6%
83 MANUFACTURES DE METALLS	1,9	0,5%	0,5%
Resta	26,2	7,2%	< 0,1%
TOTAL EXPORTAT A L'ARGENTINA	365,6	100%	0,4%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

TAULA 7. TOP-20 DE PRODUCTES EXPORTATS PER CATALUNYA A L'URUGUAI. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat a l'Uruguai	Pes s/total exportat d'aquests productes al món
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	16,1	19,1%	0,4%
84 MAQUINÀRIA	11,9	14,2%	0,2%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	8,2	9,7%	0,1%
8538 PECES PER A APARELLS ELÈCTRICS	4,5	5,4%	1,0%
22 BEGUDES (EXCEPTE SUCS)	4,9	5,8%	0,4%
2208 ALCOHOL ETÍLIC	2,4	2,9%	0,8%
2204 VINS I CAVES	2,0	2,3%	0,3%
39 PLÀSTICS	4,7	5,6%	0,1%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	3,0	3,6%	0,1%
02 CARN	3,0	3,5%	0,1%
49 LLIBRES I PUBLICACIONS	2,9	3,5%	0,9%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	2,6	3,1%	0,1%
3808 FUNGICIDES	1,5	1,8%	0,2%
95 JOGUINES	2,0	2,4%	0,2%
94 MOBLES	1,7	2,0%	0,1%
73 FERRO I ACER	1,7	2,0%	0,1%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	1,6	1,9%	< 0,1%
48 PAPER I CARTRÓ	1,6	1,9%	0,1%
32 MATÈRIES COLORANTS	1,5	1,7%	0,1%
90 APARELLS DE MESURA O MÈDICS	1,4	1,7%	0,1%
87 VEHICLES	1,4	1,6%	< 0,1%
21 PREPARACIONS ALIMENTÀRIES	1,3	1,6%	0,1%
61-62 PECES DE VESTIR	1,1	1,3%	< 0,1%
18 CACAU	1,0	1,2%	0,2%
Resta	10,8	12,8%	< 0,1%
TOTAL EXPORTAT A L'URUGUAI	84,2	100%	0,1%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

TAULA 8. TOP-20 DE PRODUCTES EXPORTATS PER CATALUNYA AL PARAGUAI. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total exportat al Paraguai	Pes s/total exportat d'aquests productes al món
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	33,7	47,7%	0,9%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	5,4	7,6%	0,1%
85 APARELLS I MATERIAL ELÈCTRICS	5,3	7,5%	0,1%
8538 PECES PER A APARELLS ELÈCTRICS	2,8	4,0%	0,6%
84 MAQUINÀRIA	4,7	6,7%	0,1%
48 PAPER I CARTRÓ	3,3	4,6%	0,2%
94 MOBLES	1,6	2,3%	0,1%
02 CARN	1,5	2,2%	< 0,1%
0206 DESPULLES COMESTIBLES	1,5	2,2%	0,3%
95 JOGUINES	1,5	2,1%	0,1%
73 FERRO I ACER	1,3	1,9%	0,1%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	1,3	1,8%	< 0,1%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	1,3	1,8%	< 0,1%
61-62 PECES DE VESTIR	1,1	1,6%	< 0,1%
87 VEHICLES	1,0	1,4%	< 0,1%
39 PLÀSTICS	0,8	1,2%	< 0,1%
34 SABONS, LUBRICANTS I CERES	0,8	1,1%	0,1%
49 LLIBRES I PUBLICACIONS	0,6	0,8%	0,2%
96 MANUFACTURES DIVERSES	0,6	0,8%	0,1%
22 BEGUDES	0,4	0,6%	< 0,1%
15 GREIXOS ANIMALS I VEGETALS	0,4	0,6%	< 0,1%
18 CACAU	0,4	0,6%	0,1%
Resta	3,7	5,2%	< 0,1%
TOTAL EXPORTAT AL PARAGUAI	70,6	100%	0,1%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

3.3. Principals productes importats del Mercosur

Les importacions catalanes procedents del Mercosur es concentren en els productes agrícoles, que en conjunt representen el 70% del total importat per Catalunya procedent d'aquests quatre països. Destaquen les faves de soja (26,6% del total importat), els residus de soja (14,7%), el blat de moro (15,2%), el cafè (7,1%) i la fruita (2,3%), especialment melons, síndries i papaies. Més enllà dels productes agrícoles, destaca la importació de petroli (11,8% del total importat del Mercosur).

La regió del Mercosur té una importància destacada en la importació catalana global d'alguns d'aquests productes. És el cas de les faves de soja (el Mercosur representa el 65% de les

importacions totals catalanes d'aquest producte), els residus de soja (96,4%), el blat de moro (32,3%), el cafè (16,7%), i algunes fruites com els melons, síndries i papaies (42,5%).

TAULA 9. TOP-20 DE PRODUCTES IMPORTATS PER CATALUNYA DEL MERCOSUR. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total importat del Mercosur	Pes s/total importat d'aquests productes del món
12 LLAVORS	516,8	27,1%	46,6%
1201 FAVES DE SOJA	507,9	26,6%	65,1%
23 RESIDUS INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA	306,6	16,1%	40,1%
2304 RESIDUS DE SOJA	279,9	14,7%	96,4%
10 CEREALS	289,9	15,2%	11,8%
1005 BLAT DE MORO	289,0	15,2%	32,3%
27 COMBUSTIBLES	224,5	11,8%	2,4%
2709 PETROLI	224,5	11,8%	5,2%
09 CAFÈ	137,9	7,2%	16,7%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	92,2	4,8%	1,2%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	52,1	2,7%	1,0%
08 FRUITA	43,8	2,3%	5,0%
0807 MELONS, SÍNDRIES I PAPAIES	22,1	1,2%	42,5%
47 PASTA DE FUSTA	32,0	1,7%	13,7%
15 GREIXOS ANIMALS I VEGETALS	30,7	1,6%	2,5%
1509 OLI D'OLIVA	20,6	1,1%	18,5%
22 BEGUDES	29,1	1,5%	3,5%
2207 BEGUDES ALCOHÒLIQUES	25,2	1,3%	13,6%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	20,9	1,1%	0,9%
3826 BIODIÈSEL	18,2	1,0%	3,2%
76 ALUMINI	15,6	0,8%	1,5%
39 PLÀSTICS	14,7	0,8%	0,3%
05 ALTRES PRODUCTES ANIMALS	9,0	0,5%	9,0%
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	8,7	0,5%	0,5%
87 VEHICLES	8,5	0,4%	0,1%
84 MAQUINÀRIA	8,3	0,4%	0,1%
03 PEIX I CRUSTACIS	8,2	0,4%	1,0%
44 FUSTA	6,8	0,4%	2,0%
Resta	50,0	2,6%	< 0,1%
TOTAL IMPORTAT DEL MERCOSUR	1.906,1	100%	1,7%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

El Brasil concentra la gran majoria de les importacions catalanes del Mercosur i acapara la pràctica totalitat de les importacions del Mercosur de faves de soja, blat de moro,

combustibles, cafè i fruita. Cal destacar que el Brasil representa més del 60% de les importacions totals catalanes de faves i residus de soja, més del 40% de les importacions de melons, síndries i papaies i més del 30% de les de blat de moro (vegeu taula 10).

Les importacions catalanes procedents de l'Argentina es concentren en els residus de soja (40,2%), l'oli d'oliva (10,1%) i el biodièsel (8,9%), que conjuntament representen gairebé el 60% del total de les importacions catalanes de l'Argentina. Addicionalment, destaquen les importacions de cacauets, que representen gairebé el 40% del total de cacauets importats per Catalunya del món (vegeu taula 11).

De manera similar a les exportacions, les importacions catalanes de l'Uruguai i el Paraguai no són significatives. Pel que fa als productes, pràcticament la meitat de la importació catalana de l'Uruguai està relacionada amb la pasta de fusta, que representa el 8,4% del total importat per Catalunya d'aquest producte. Tot i que els valors són molt baixos, la totalitat de l'arròs (0,8 M €) i més de la meitat de la carn de boví importada per Catalunya del Mercosur (0,8 M€ d'1,5 M€) prové de l'Uruguai.

TAULA 10. TOP-10 DE PRODUCTES IMPORTATS PER CATALUNYA DEL BRASIL. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total importat del Brasil	Pes s/total importat d'aquests productes del món
12 LLAVORS I PLANTES INDUSTRIALS	494,3	29,9%	44,6%
120 FAVES DE SOJA	493,9	29,9%	63,3%
10 CEREALS	289,0	17,5%	11,7%
1005 BLAT DE MORO	289,0	17,5%	32,3%
27 COMBUSTIBLES	224,5	13,6%	2,4%
23 RESIDUS INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA	206,8	12,5%	27,1%
2304 RESIDUS DE SOJA	195,0	11,8%	67,1%
09 CAFÈ	136,4	8,3%	16,5%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	81,8	5,0%	1,1%
30 PRODUCTES FARMACÈUTICS	51,5	3,1%	1,0%
08 FRUITA	39,3	2,4%	4,5%
0807 MELONS, SÍNDRIES I PAPAIES	22,1	1,3%	42,5%
22 BEGUDES	24,5	1,5%	3,0%
2207 BEGUDES ALCOHÒLIQUES	23,9	1,4%	12,8%
76 ALUMINI	15,3	0,9%	1,5%
Resta	87,8	5,3%	0,1%
TOTAL IMPORTAT DEL BRASIL	1.651,2	100%	1,5%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

TAULA 11. TOP-10 DE PRODUCTES IMPORTATS PER CATALUNYA DE L'ARGENTINA. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total importat de l'Argentina	Pes s/total importat d'aquests productes del món
23 RESIDUS INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA	97,3	47,4%	12,7%
2304 RESIDUS DE SOJA	82,5	40,2%	28,4%
15 GREIXOS ANIMALS I VEGETALS	29,6	14,4%	2,4%
1509 OLI D'OLIVA	20,6	10,1%	18,5%
38 ALTRES PRODUCTES QUÍMICS	18,7	9,1%	0,8%
3826 BIODIÈSEL	18,2	8,9%	3,2%
29 PRODUCTES QUÍMICS ORGÀNICS	9,6	4,7%	0,1%
03 PEIX I CRUSTACIS	8,2	4,0%	0,9%
12 LLAVORS	8,0	3,9%	0,7%
1202 CACAUETS	7,0	3,4%	39,3%
87 VEHICLES	7,8	3,8%	0,1%
08 FRUITA	3,8	1,9%	0,4%
22 BEGUDES	3,5	1,7%	0,4%
05 ALTRES PRODUCTES ANIMALS	2,6	1,2%	2,6%
Resta	16,1	7,8%	< 0,1%
TOTAL IMPORTAT DE L'ARGENTINA	205,1	100%	0,2%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

TAULA 12. TOP-5 DE PRODUCTES IMPORTATS PER CATALUNYA DE L'URUGUAI. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total importat de l'Uruguai	Pes s/total importat d'aquests productes del món
47 PASTA DE FUSTA	19,5	48,5%	8,4%
12 LLAVORS I PLANTES INDUSTRIALS	14,2	35,1%	1,3%
1201 FAVES DE SOJA	14,0	34,7%	1,8%
05 ALTRES PRODUCTES ANIMALS	1,8	4,5%	1,8%
10 CEREALS	0,9	2,1%	< 0,1%
1006 ARRÒS	0,8	2,1%	2,8%
02 CARN	0,8	1,9%	0,2%
Resta	3,2	8,0%	< 0,1%
TOTAL IMPORTAT DE L'URUGUAI	40,3	100%	< 0,1%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

TAULA 13. TOP-5 DE PRODUCTES IMPORTATS PER CATALUNYA DEL PARAGUAI. 2023.

Partida TARIC i productes	Volum (milions d'euros)	Pes s/total importat del Paraguai	Pes s/total importat d'aquests productes del món
23 RESIDUS INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA	2,5	25,9%	0,3%
2304 TORTES I RESIDUS DE LA SOJA	2,5	25,9%	0,3%
44 FUSTA	2,1	21,5%	0,6%
33 PERFUMERIA I COSMÈTICA	1,1	12,0%	0,1%
22 BEGUDES	1,1	11,1%	0,1%
2207 BEGUDES ALCOHÒLIQUES	1,1	11,1%	0,1%
05 ALTRES PRODUCTES ANIMALS	0,8	8,2%	0,8%
Resta	2,0	21,3%	< 0,1%
TOTAL IMPORTAT DEL PARAGUAI	9,6	100%	< 0,1%

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades d'ICEX-Estacom.

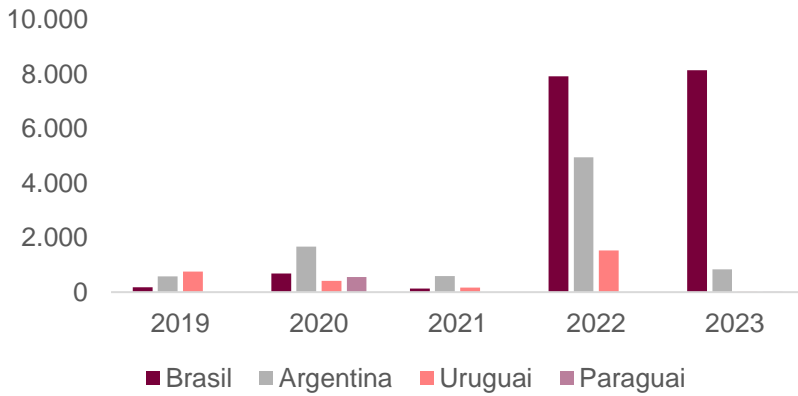
3.4. Evolució dels fluxos d'inversió i principals sectors d'inversió

La inversió estrangera directa (IED) a Catalunya procedent del conjunt dels 4 països del Mercosur és baixa (29,2 milions d'euros en el període 2019-2023) i representa tan sols el 0,2% del total de la IED rebuda per Catalunya en els darrers cinc anys. La inversió prové principalment del Brasil (58,6% del total del bloc) i s'ha destinat principalment al sector de la programació i consultoria (21,2% del total), l'R+D (19,7%), la fabricació de maquinària (8,7%), les activitats immobiliàries (7,9%) i l'educació (7,2%). En el primer semestre de 2024, la inversió del conjunt de països del Mercosur a Catalunya és pràcticament inexistent (tan sols 30.480 euros).

El pes de la inversió del Mercosur a Catalunya sobre el total invertit pel Mercosur a Espanya és molt baix (només el 2,0% en el període 2019-2023).

FIGURA 3. INVERSIÓ ESTRANGERA DELS PAÏSOS DEL MERCOSUR A CATALUNYA. 2019-2023 (XIFRES EN MILERS D'EUROS)

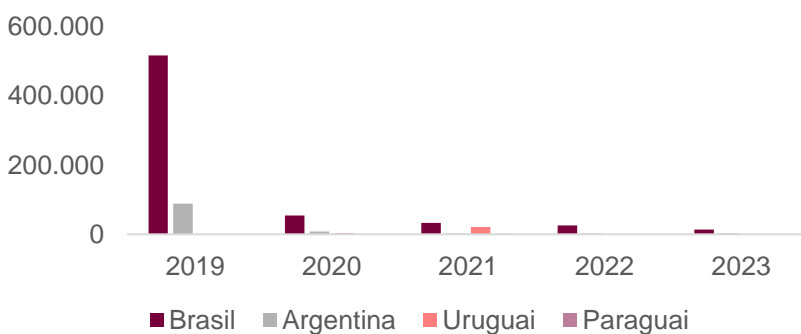

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades de DataInvex.

La IED de Catalunya als 4 països del Mercosur arriba als 775 milions d'euros en els darrers cinc anys (2019-2023), el 8,4% del total de la inversió catalana a l'estranger en aquest període. Tanmateix, la major part d'aquesta inversió es va concentrar al Brasil l'any 2019, amb 516,2 milions d'euros, fonamentalment en indústria química. La inversió catalana al Mercosur ha estat baixa el 2022 i 2023 (25 M€ i 13 M€ al Brasil respectivament) i pràcticament residual en el primer semestre del 2024 (0,5 M€).

El pes de la inversió de Catalunya al Mercosur sobre el total invertit per Espanya al Mercosur també és baix (6,4% en el període 2019-2023).

FIGURA 4. INVERSIÓ ESTRANGERA DE CATALUNYA ALS PAÏSOS DEL MERCOSUR. 2019-2023 (XIFRES EN MILERS D'EUROS)

Font: ACCIÓ a partir de la base de dades de DataInvex.

Un total de 709 filials d'empreses catalanes, corresponents a 430 matrius, estan establertes al Mercosur; la major part es concentren al Brasil (459 filials de 325 matrius) i l'Argentina (190 filials de 126 matrius), mentre que a l'Uruguai hi ha establertes 49 filials de 43 matrius, i al Paraguai, 11 filials de 10 matrius.³

3.5. Oportunitats i potencials afectacions per a les empreses catalanes

L'acord de lliure comerç entre la Unió Europea i el Mercosur pot generar importants oportunitats de negoci per a les empreses exportadores catalanes. El Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa estima que les exportacions espanyoles a la regió podrien augmentar un 40%.⁴ En aquest cas, el conjunt dels quatre països que formen el Mercosur es convertirien en el 14è destí de les exportacions catalanes per davant de països com la Xina o Mèxic.

Les principals oportunitats vindrien dels productes amb aranzels actualment molt elevats. Per una banda, productes que ja es troben entre els principals exportats al Mercosur i que Catalunya podria intensificar-ne l'exportació, com els components d'automoció (14-18% d'aranzels), el vi i el cava (27%), la maquinària (14-20%), els productes químics (18%) o els productes farmacèutics (14%). D'altra banda, emergeixen noves oportunitats per exportar productes que actualment Catalunya no exporta al Mercosur de forma rellevant, com són els vehicles (35% d'aranzels) o el tèxtil i la confecció (35%).

Per contra, l'acord abarateix les importacions procedents dels països del Mercosur, principalment de productes agrícoles. Actualment, Catalunya importa principalment del Mercosur soja, blat de moro, cafè i fruita, però l'acord de lliure comerç obriria les portes a l'entrada d'altres productes que aquests països produeixen de forma rellevant com l'arròs, la carn de boví i d'aus o el vi, entre d'altres.

Tot i que l'acord limita la quantitat d'entrada dels productes agrícoles, la importació de la UE procedent del Mercosur augmentarà la competència i pot perjudicar aquells productes agrícoles que Catalunya també exporta a la UE, com per exemple l'arròs o el vi. En paral·lel, la importació de la UE de carn bovina i carn d'aus procedent del Mercosur pot actuar com a producte substitutiu de la carn de porc catalana; així mateix, per l'efecte substitució, la importació més gran d'oli de soja pot perjudicar l'exportació catalana d'oli d'oliva a la UE. La mateixa Comissió Europea ha alertat de la vulnerabilitat de certs sectors europeus arran de l'acord de lliure comerç amb el Mercosur, entre els quals destaca la carn de boví, la carn d'ovella, la carn d'au, el sucre i l'arròs.⁵

---

³ ACCIÓ: Directori d'empreses catalanes a l'estranger de 2022.

⁴ Montes, L. (2024), [Cuerpo asegura que Mercosur limita la importación de carne de vacuno a "un filete por persona al año en la UE"](#), El Economista.

⁵ European Comision (2024), [Questions and answers on the EU-Mercosur partnership agreement](#).

En aquest sentit, la pagesia catalana s'ha mostrat contrària a l'acord perquè segons el Gremi de la Pagesia Catalana posa en perill els agricultors i ramaders catalans i adverteix que es podrien repetir les protestes amb tractors als carrers de Catalunya.⁶

---

⁶ VIA Empresa (2024), [La UE tanca l'acord amb el Mercosur després de 25 anys i malgrat l'oposició de França.](#)

Els continguts d'aquest document estan subjectes a una llicència Creative Commons. Si no s'indica el contrari, se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor, no se'n faci un ús comercial i no se'n distribueixin obres derivades. Podeu consultar un resum dels termes de la llicència a: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Realització

Unitat d'Estratègia i Intel·ligència Competitiva d'ACCIÓ

Barcelona, desembre de 2024

Passeig de Gràcia, 129
08008 Barcelona
accio.gencat.cat
catalonia.com

@accio_cat
@Catalonia_TI

linkedin.com/company/acciocat/
linkedin.com/company/invest-in-catalonia/